

čin, na ktorý stanovia trestné zákony trest smrti alebo doživotnej straty slobody, inak 5 rokov. Pri použití tohoto predpisu je však podľa obecného ustanovenia § 3, odst. 2 cit. zák. rozhodné rozlíšenie zločinov, prečinov a prestupkov stanovené v trestných zákonoch. Na praktickom srovnaní dôsledkov, ktoré by plynuly z rozdielného výkladu § 106 tr. z., ukáže sa názorne neudržateľnosť tohoto výkladu.

Predpokladajúc, že súdený trestný čin — kvalifikovaný podľa zákona ako zločin sprenevery podľa §§ 355 a 356 tr. z. a ohrozený podľa § 358, odst. 1, sadzba 2 tr. z. žalárom do 5 rokov — spáchal spolu a spoločne s dospelým (starším než 18 rokov) pachateľom ešte druhý spolupachateľ, ktorý v dobe konania trestného činu nebol ešte 18 rokov starý, došlo by sa pri vytykanom právnom stanovisku k záveru, že trestnosť činu dospelého pachateľa bola pri uložení trestu väzenia vylúčená v 3 rokoch z dôvodu premlčania, trestnosť mladistvého previnilca by však za inak rovnakých podmienok premlčaná nebola, keď by od spáchania trestného činu do zavedenia trestného pokračovania neuplynula ešte doba 5 rokov vyžadovaná na premlčanie jeho trestného činu podľa dřívejšieho ustanovenia § 106 a) tr. z., tak podľa teraz platných predpisov § 3, odst. 2 a § 26 zák. č. 48/1931. Že taký výsledok zákonodarca nepredpokladal a nechcel, plyní z úvahy, že účelom jak zákonného článku VII:1913, tak zákona č. 48/1931 bolo miernejšie posudzovanie trestných činov spáchaných osobami mladistvými než rovnakých trestných činov spáchaných osobami, ktoré v dobe spáchania trestného činu prekročili už 18. rok svojho veku.

Z týchto úvah bolo odôvodnenej zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva vyhovieť a dôvod oslobodenia obžalovaného — premlčanie trestného činu — bol zrušením odvolacieho rozsudku pominutý, lebo, ako už bolo uvedené na začiatku dôvodov tohoto rozhodnutia, rozsudok odvolacieho súdu po preskúmaní odsudzujúceho rozsudku súdu prvej stolice prijal skutkový stav, ktorý zakladá vo všetkých náležitostiach skutkovú podstatu zločinu sprenevery, pri ktorom by podľa § 106, odst. 1, č. 4 tr. z. prichádzala v úvahu premlčacia lehota päťročná, táto však od tej doby, kedy obžalovaný podľa vlastného doznania v odvolaní naposledy s poškodenou súčtoval a ďalší nezaplatený tovar od nej prevzal (6. augusta 1928), až do prvého sudcovského opatrenia (8. marca 1933) neuplynula.

Čís. 5513.

Odvrátil-li pachateľ dobrovoľne a včas trestný výsledok, stal se pokus zamýšleného trestného činu beztrestným pro dobrovoľné ustoupení; je-li v pokusu zároveň obsažen jiný trestný čin dokonaný, sluší jej pachateli přičítati (těžké uškození na těle podle § 152, 155 lit. a), b), e) tr. zák. způsobené při pokusu vraždy).

(Rozh. ze dne 14. února 1936, Zm I 1385/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi

ze dne 18. října 1935, jímž se tento soud prohlásil podle § 261 tr. ř. nepřislušným k rozhodování o obžalobě vznesené státním zastupitelstvím na H. M. pro zločin těžkého poškození na těle podle §§ 152, 155 a), b), e) tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc sborovému soudu první stolice, aby o ní vykonal přelíčení a vynesl rozsudek.

D ů v o d y:

Rozsudek vzal za prokázaný skutkový děj vylíčený v obžalobě, že se totiž obžalovaný H. M. a M. V-ová rozhodli společně zemřít, že ráno dne 5. srpna 1935 o 1/2 7. hod. po delších přípravách obžalovaný V-ovou vyzval, aby si sedla na otoman, natáhla obě ruce podle sebe, načež jedním řezem jí přeřízl břitvou na obou rukou v zápěstí tepny a šlachy. Potom, když V-ová klesla na otoman, M. přeřízl i sobě tepny na levé ruce. V-ová ztratila vědomí a M. si ulehl do postele, jak sám říká, aby čekali, až přijde smrt. Zatím se V-ová probírala z bezvědomí, obžalovaný jí k její žádosti podal dvakrát napítí vody a, když ho potom V-ová žádala, aby někoho zavolal, odmítal to s tím, že se rozhodli společně zemřít; konečně však, což bylo již o 1/2 10. hodině dopolední, slezl s postele, pokusil se vyjít na chodbu, ale ze slabosti se vrátil a klesl znova do postele, pak se mu přece podařilo vystoupiti na stůl pod oknem, kterým volal na truhláře F. S., že se podřezali; S. zařídil, aby byla telefonicky uvědoměna policie, která autem dopravila obžalovaného a V-ovou do veřejné nemocnice. Podle posudku soudních lékařů utrpěla V-ová těžké poranění samo o sobě, spojené s přerušením zdraví a nezpůsobilostí k povolání trvající alespoň 30 dní, a to nástrojem a způsobem takovým, s nímž obvykle bývá spojeno nebezpečí života a poranění se stalo životu nebezpečným.

Obžaloba neshledávala v činu obžalovaného skutkovou povahu zločinu nedokonané vraždy podle §§ 8, 134, 135, č. 4 tr. z. vzhledem k tomu, že k dokonání vraždy nedošlo nikoliv pro nemohoucnost, pro překážku odjinud v to přišlou nebo náhodou, nýbrž z vůle samého obžalovaného a jeho přičiněním, ježto včas přivolal pomoc a dokonání vraždy, totiž smrt M. V-ové tak z vlastní vůle zmařil a smrtelný výsledek odvrátil. Tím se ovšem podle obžaloby nestal obžalovaný beztrestným a navrhla proto obžaloba, aby jeho skutek byl podřaděn pod zákonné ustanovení, opodstatňující jiný dokonáný čin trestný, totiž zločin těžkého poškození na těle podle §§ 152, 155 lit. a), b), e) tr. z.

Krajský soud nesdílí právní názor obžaloby, naopak prohlašuje se podle § 261 tr. ř. nepřislušným jednati o obžalobě státního zastupitelství pro zločin těžkého ublížení na těle a vyslovuje, že skutečnosti tvořící základ obžaloby a v rozsudku zjištěné je kvalifikovati za zločin nedokonané vraždy prostě náležející podle čl. VI. B, č. 12 zák. z 23. května 1873, č. 119 ř. z. k rozhodování před soud porotní. Při tom vychází rozsudek z právního názoru, že skutková povaha zločinu těžkého ublížení na těle vylučuje přímo vražedný úmysl, který obžaloba sama z počátku M-ovi připisuje. Podle rozsudku jde o jediný čin obžalovaného, předsevzatý v úmyslu V-ovou usmrtiti; pro jiný nepřátelský úmysl není vůbec žádného podkladu; dělití počáteční úmysl vražedný na nějaký jiný úmysl

neprátelský pozdější je prý za daného skutkového děje při jednom a tomtéž činu vůbec nemyslitelno. Nejde tedy podle rozsudku vůbec o kvalifikovaný pokus a dokonaný čin jiný.

Než k právnímu názoru vyslovenému rozsudkem nelze přisvědčiti a výtka zmateční stížnosti státního zastupitelství, opírající se o důvod § 281, č. 6 (nikoliv č. 10) tr. ř. jest oprávněná. Rozhodnou pro posouzení tohoto důvodu zmatečnosti jest otázka, zdali v souzeném případě jde o trestný pokus vraždy.

Podle shora uvedených zjištění rozsudku nastal sice již částečně výsledek pokusu obžalovaného M. o zavraždění V-ové, avšak obžalovaný zabránil smrti V-ové tím, že zavolal na F. S. a řekl mu, že se podřezali; byl tudíž obžalovaný prostřednictvím S., jenž uvědomil policii, příčinou toho, že V-ová byla dopravena do nemocnice a zachráněna při životě. To učinil, byť i po určitém zdráhání, obžalovaný o své újmě a dobrovolně a ještě včas, takže nedošlo k nedokonání činu ani pro nemohoucnost ani pro překážku odjinud v to přišlou ani náhodou, nýbrž výsledku svého úmyslného činu zabránil obžalovaný sám. Následkem toho jde u obžalovaného sice o pokus zraždy prosté, který se však následkem dobrovolného upuštění od pokusu stal beztrestným. Pro posouzení skutkové podstaty zločinu nedokonané vraždy prosté jest neuzhodné, že zmíněné jednání předsevzal obžalovaný v době, když již V-ová utrpěla těžké ublížení na těle, neboť jednání obžalovaného, jež bylo příčinou těžkého poškození na těle V-ové, je právě důvodem, proč byla na obžalovaného vznesena obžaloba pro zločin podle §§ 152, 155 lit. a), b), e) tr. z. K projednání této obžaloby je však příslušný nalézací soud a nikoliv soud porotní, který by byl příslušný jedině, kdyby šlo o trestný pokus vraždy (viz shodné rozh. č. 3330 víd. sb. n. s.).

Čís. 5514.

Křivé udání (obvinění) úředníka z braní darů ve službě je zločinem podle § 209 tr. zák., obsahuje-li sdělení takových skutkových okolností činu, které ve svém celku vyčerpávají veškeré zákonné znaky zločinu podle § 104 tr. zák.; jinak spadá jakožto křivé udání z přečinu nebo přestupku úplatkářství (§ 3 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n.) pod hledisko § 3 zákona o ochraně cti.

(Rozh. ze dne 17. února 1936, Zm II 137/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 31. prosince 1934, pokud jím byl stěžovatel vinným uznán zločinem křivého obvinění podle § 209 tr. z., zrušil rozsudek prvního soudu v napadené odsuzující části jako zmatečný a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.